

REPUBLIKA HRVA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUB
Z A G R E B
Frankopanska 1

REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKA REGULATORNA AGENCIJA
ZA MREŽNE DJELATNOSTI

Primjeno:	13.3.2020. 10:50:00	
Klasifikacijska oznaka	Org. jed.	
034-07/19-01/57	376-08	
Urudžbeni broj:	Pril.	Vrij.
437-20-3	spis	0

ni broj: UsII-186/19-5

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sutkinja toga suda Biserke Kalauz, predsjednice vijeća, Dijane Vidović i Gordane Marušić Babić, članica vijeća, te višeg sudskog savjetnika Josipa Petković, zapisničara, u upravnom sporu tužitelja Hrvatski Telekom d.d., Zagreb, Radnička cesta 21, kojeg zastupa [redacted] protiv tuženika Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti, Zagreb, Roberta Frangeša Mihanovića 9, uz sudjelovanje zainteresirane osobe Općine Konavle, Trumbićev put 25, Cavtat, koju zastupa opunomoćenica [redacted] [redacted] radi utvrđivanja infrastrukturnog operatora i određivanje naknade za pravo puta, u sjednici vijeća održanoj dana 12. prosinca 2019.

presudio je

- I. Odbija se tužbeni zahtjev za poništavanje rješenja Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti, klasa: UP/I-344-03/17-11/2048, urbroj: 376-10-19-22 od 6. veljače 2019.
- II. Nalaže se tužitelju da zainteresiranoj osobi Općini Konavle, Trumbićev put 25, Cavtat, naknadi troškove spora u iznosu od 3.125,00 kn u roku od 60 dana od primitka ove presude.
- III. Ova presuda objavit će se u „Narodnim novinama“.

Obrazloženje

Osporenim rješenjem tuženika pod točkom I. izreke utvrđeno je da je Hrvatski Telekom d.d. Zagreb (dalje: HT) infrastrukturni operator i ima pravo puta na nerazvrstanim cestama u vlasništvu Općine Konavle, navedenim u Odluci o nerazvrstanim cestama na području Općine Konavle, klasa: 021-01/18-1/11, urbroj: 2117/02-01-18-1 od 27. ožujka 2018. (Službeni glasnik Općine Konavle, broj 4 godina XVI, Cavtat, 28. ožujka 2018.) i Popisu nerazvrstanih cesta na području Općine Konavle po naseljima, koji čini sastavni dio Odluke o nerazvrstanim cestama na području Općine Konavle, koji su sastavni dio ovog rješenja a na kojim nekretninama HT ima izgrađenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu (dalje: EKI) prema podacima o EKI navedenim u Elaboratu za pravo puta podzemne i nadzemne EKI JLS Konavle, br. 101/17, 27. studenoga 2017. (dalje: Elaborat) i koristi ih za pristup, postavljanje, korištenje, popravljanje i održavanje svoje EKI. Elaborat je u dijelu o količini, vrsti i prostornom položaju EKI, sastavni dio ovog rješenja. Točkom II. izreke utvrđeno je da količinu i vrstu EKI iz ovog rješenja čine trase kabelaške kanalizacije te trase elektroničkih komunikacijskih vodova u

zemlji i nadzemnih elektroničkih komunikacijskih vodova navedene u Elaboratu. Točkom III. izreke utvrđena je godišnja naknada za pravo puta za korištenje nekretnina iz ovog rješenja prema površini zemljišta na kojem se nalazi EKI sukladno podacima navedenim u Elaboratu i vrsti zemljišta navedenoj u evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Dubrovnik, Općinskog suda u Dubrovniku ili podredno Područnom uredu za katastar Dubrovnik, dostupnoj na Zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra – javnoj aplikaciji, uz primjenu iznosa naknada i načina obračuna određenima u članku 6. i 7. stavcima 1., 2., 3. i 4. Pravilnika o potvrdi i naknadi o pravu puta („Narodne novine“, broj: 152/11., 151/14. i 95/17.-dalje: Pravilnik). Točkom IV. izreke utvrđuje se da Općina Konavle ima pravo na godišnju naknadu za pravo puta za nekretnine iz ovog rješenja od 24. siječnja 2019. Točkom V. izreke obvezuje se HT da u roku od 8 dana od primitka ovog rješenja napraviti obračun godišnje naknade za pravo puta temeljem parametara iz ovog rješenja te obračun sa svim podacima koji su primijenjeni dostaviti HAKOM-u i Općini Konavle. Točkom VI. izreke obvezuje se HT da u roku od 10 dana od primitka ovog rješenja plati Općini Konavle naknadu za pravo puta iz ovog rješenja za prvu godinu te dokaz o uplati dostavi HAKOM-u, a svaku sljedeću godišnju naknadu za pravo puta da plati u roku od 8 dana po isteku razdoblja za koje je naknada plaćena. Točkom VII. izreke obvezuje se Općina Konavle omogućiti HT-u ostvarivanje prava puta na nekretninama iz ovog rješenja.

Protiv navedenog rješenja tužitelj je podnio tužbu u kojoj navodi da je između tužitelja i Općine Konavle sklopljen Ugovor o osnivanju prava služnosti od 18. lipnja 2008. godine. Ističe da tuženik pogrešno zaključuje kako ugovor sklopljen između Općine i tužitelja više ne proizvodi pravne učinke te upućuje na odredbu članka 8. stavka 4. Pravilnika. Prema Pravilniku do obveze plaćanja naknade dolazi samo u slučaju ukoliko ne postoji uređen ugovorni odnos. Tužitelj osporava da bi ugovor prestao otkazom u smislu izjave Općine o otkazu ugovora od 27. prosinca 2017. Smatra da tuženik pogrešno zaključuje da je otkaz valjan, upućujući pri tome na odredbu članka 212. Zakona o obveznim odnosima. Tuženik je propustio raspraviti pravnu prirodu ugovora vezano za okolnost radi li se uopće o ugovoru koji može prestati otkazom. Pri tome upućuje na odredbe članka 240. Zakona o vlasništvu, kao i odredbe članka 301. u svezi s člankom 279. stavak 3. Zakona o obveznim odnosima, vezanih za raskidni uvjet. Smatra da prema pravnoj prirodi ugovor čije je trajanje vezano s potrebom za korištenje služnosti, koja potreba nepobitno postoji dokle god je EKI u funkciji zbog koje je izgrađena, predstavlja ugovor čije trajanje i učinci prestaju važiti nakon isteka određenog roka odnosno uvjeta u smislu odredbe članka 301. u svezi s člankom 297. stavkom 3. Zakona o obveznim odnosima. Kod ugovora sklopljenih pod završnim rokom ili odgodnim uvjetom niti jedna stranka nema pravo jednostranog otkazivanja ugovora bez obzira radi li se o pravilima stvarnog ili obveznog prava. Otkaz nije propisan zakonom kao način prestanka služnosti, ali je propisan prestanak služnosti istekom roka i ispunjenjem raskidnog uvjeta. Vremensko trajanje ugovora izričito je određeno člankom 8. stavkom 1. Ugovora i to „sve dok traje potreba za korištenjem služnosti“. Konačno, sama priroda uspostavljenog odnosa ne dopušta jednostrani otkaz ugovora. Predlaže da Sud odluči o prethodnom pitanju na način da utvrdi da je otkaz Ugovora o osnivanju prava služnosti od 25. veljače 2016., kao i Aneksa 1. tog Ugovora od 30. svibnja 2016., neosnovan te da su predmetni ugovori i dalje na snazi kao i da poništi osporeno rješenje.

Tuženik u odgovoru na tužbu navodi da se tvrdnja tužitelja zasniva na potpuno pogrešnom pravnom stajalištu kako ugovor sklopljen na neodređeno vrijeme ne može prestati sukladno pravilima obveznog prava. Tužitelj se poziva na specifičnu pravnu prirodu tog ugovora te obrazlaže da se ugovor ne može otkazati dok postoji potreba za služnosti, a ista postoji dok na nekretninama u vlasništvu zainteresirane osobe postoji tužiteljeva EKI.

Tuženik je jasno obrazložio da je zasnivanje prava puta u smislu Zakona o elektroničkim komunikacijama („Narodne novine“, broj: 73/08., 90/11., 133/12., 80/13., 71/14. i 72/17., dalje: ZEK) teret na nekretnini koji nastaje izravnom primjenom pravne norme na činjenično stanje, a što proizlazi iz članka 28. stavka 1. ZEK-a. Temeljem te odredbe smatra se da infrastrukturni operator ima pravo puta ako izgradi elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu na općem dobru ili na nekretninama iz članka 27. stavka 1. ZEK-a, uz ispunjenje bilo kojeg od zakonom propisanih uvjeta. Tužitelj je uvjete ispunio što je tuženik nedvojbeno utvrdio u postupku koji je prethodio osporenom rješenju te je pravo puta na predmetnim nekretninama stekao temeljem zakona izravno, a u postupku pred tuženikom se utvrđivala količina i vrsta njegove infrastrukture te visina naknade za pravo puta koji je obvezan plaćati vlasniku nekretnine, kako je propisano člankom 28. stavkom 6. ZEK-a. Sklapanjem ugovora o osnivanju prava služnosti na javnim površinama zaključuje se da su tužitelj i zainteresirana osoba zasnovale pravo služnosti na određenim nekretninama bez obzira što je tužitelj na njima već stekao pravo puta temeljem ZEK-a, međutim, neprihvatljiv je navod tužitelja da obveza trpljenja vezano uz EKI mora počivati na dugotrajnom neprekidnom ugovornom odnosu koji mora trajati sve dok na nekretninama u vlasništvu zainteresirane osobe postoji tužiteljeva EKI. Kad je zainteresirana osoba pokretanjem postupka pred tuženikom izrazila volju da joj se rješenjem odredi pravo na naknadu za pravo puta, HAKOM je donio osporeno rješenje te tužbeni navodi kako ugovor nije prestao važiti izjavom o otkazu 27. prosinca 2017., nisu osnovani. Predlaže odbiti tužbeni zahtjev tužitelja.

Zainteresirana osoba u odgovoru na tužbu ističe da je Ugovor i Aneks 1. Ugovora otkazan sukladno odredbi članka 212. Zakona o obveznim odnosima te otkaz tog ugovora ne predstavlja prethodno pitanje o kojem bi tuženik bio dužan odlučivati, već tužitelj eventualno svoja prava može ostvariti pred stvarno i mjesno nadležnim sudom. Ovdje se radi o ugovornom odnosu koji je sklopljen na neodređeno vrijeme, čije trajanje dakle nije određeno, a što samo znači da je nesporno postojalo pravo obje ugovorne strane, i tužitelja i zainteresirane osobe, da izazovu prestanak ugovora davanjem redovnog otkaza. Upućuje na odredbe članka 212. Zakona o obveznim odnosima te ističe da ugovor ne sadrži odredbu o dužini otkaznog roka, niti je ona određena Zakonom o obveznim odnosima, otkaz je stvorio pravni učinak prestanka ugovora. Također, pravo puta je u hrvatsko zakonodavstvo uvedeno odredbama ZEK-a i predstavlja zakonsko ograničenje prava vlasništva na koje se ne primjenjuju pravila o služnosti. Naime, to se pravo stječe temeljem zakona izravno, tj. ipso lege, pri čemu upućuje na odredbe članka 28. ZEK-a. Naime, pravo puta utvrđeno ZEK-om u korist infrastrukturnog operatora može se kvalificirati kao tzv. „zakonska služnost“, u kojem slučaju se na njih ne primjenjuju pravila o služnostima. Nadalje ističe da utvrđivanje postojanja ugovora o služnosti između infrastrukturnog operatora i vlasnika nekretnine na kojoj je izgrađena EKI nije upravna stvar. Upućuje na odredbe Zakona o općem upravnom postupku, koji određuje što se smatra upravnom stvari, a ugovorom o služnosti sklopljenim između infrastrukturnog operatora i vlasnika nekretnine na kojoj je izgrađena EKI uređuju se stvarnopravni odnosi između infrastrukturnog operatora i vlasnika nekretnine na kojoj je ta EKI izgrađena. Dakle, utvrđivanje postojanja ugovora o služnosti između infrastrukturnog operatora i vlasnika nekretnine nije upravna stvar. Također, postojanje ugovornog odnosa kojim je zasnovano pravo služnosti između infrastrukturnog operatora i vlasnika nekretnine na kojoj je izgrađena EKI nije prethodno pitanje pri rješavanju postupka utvrđivanja infrastrukturnog operatora i visine naknade za pravo puta. Smatra da postojanje ugovornog odnosa kojim je zasnovano pravo služnosti nije zapreka za pokretanje postupka utvrđivanja infrastrukturnog operatora i visine naknade za pravo puta po zahtjevu upravitelja općeg dobra

ili vlasnika nekretnine, niti je postojanje takvog ugovora pravno relevantna činjenica koju tuženik treba utvrditi u postupku rješavanja ove upravne stvari. Predlaže tužbeni zahtjev odbiti.

Tužbeni zahtjev nije osnovan.

Odredbom članka 28. ZEK-a uređeno je korištenje općeg dobra i nekretnina drugih na temelju prava puta te je stavkom 1. tog članka propisano da se smatra da infrastrukturni operator ima pravo puta ako je izgradio elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu na općem dobru ili na nekretninama iz članka 27. stavka 1. ovoga Zakona, uz ispunjavanje bilo kojeg od sljedećih uvjeta, i to da posjeduje uporabnu dozvolu izdanu na svoje ime ili na ime svojih univerzalnih ili pojedinačnih pravnih prednika, da se koristi elektroničkom komunikacijskom infrastrukturom i drugom povezanom opremom bez sudskog spora s upraviteljem općeg dobra ili vlasnikom nekretnine na kojoj je izgrađena ta infrastruktura, u razdoblju od najmanje tri godine od početka njezina korištenja, u kojem slučaju tuženik izdaje potvrdu o pravu puta u skladu s pravilnikom iz članka 29. stavka 1. toga Zakona (stavak 2.).

Prema stavku 4. citiranog članka Zakona infrastrukturni operator obavezan je plaćati upravitelju općeg dobra ili vlasniku nekretnine naknadu za pravo puta, a upravitelj općeg dobra ili vlasnik nekretnine obavezan je infrastrukturnom operatoru omogućiti ostvarivanje prava puta. Odredbom stavka 6. citiranog članka Zakona propisano je da upravitelj općeg dobra ili vlasnik nekretnine može pred Agencijom pokrenuti postupak utvrđivanja infrastrukturnog operatora za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu koja je izgrađena na općem dobru ili na nekretninama iz članka 27. stavka 1. ovoga Zakona, te utvrđivanje količine i vrste takve infrastrukture i visine naknade za pravo puta.

Iz podataka spisa predmeta proizlazi da je zainteresirana osoba, u smislu naprijed navedene odredbe članka 28. stavka 6. ZEK-a, podnijela zahtjev tuženiku, koji zahtjev je tuženik zaprimio 12. siječnja 2018., kako to proizlazi iz prijemnog štambilja tuženika. U zahtjevu je navedeno da je zainteresirana osoba s infrastrukturnim operatorom imala regulirane odnose temeljem Ugovora o osnivanju prava služnosti od 25. veljače 2016. te Aneksa 1. tog ugovora od 30. svibnja 2016., međutim da je isti 28. prosinca 2017. otkazala, o čemu je uz zahtjev priložila izjavu o otkazu Ugovora o osnivanju prava služnosti od 27. prosinca 2017., a kojeg je tužitelj primio 28. prosinca 2017.

Prema odredbi članka 5. stavka 4. Pravilnika, HAKOM će za razdoblje od zaprimanja zahtjeva, rješenjem utvrditi infrastrukturnog operatora, količinu i vrstu elektroničke komunikacijske infrastrukture koja je izgrađena na nekretninama iz stavka 1. te visinu godišnje naknade za pravo puta.

Tužitelj smatra da nije u obvezi plaćati naknadu za pravo puta iz razloga jer sa zainteresiranom osobom ima sklopljen Ugovor o osnivanju prava služnosti i Aneks 1. tog ugovora, kojim su stranke regulirale predmetnu naknadu mimo instituta prava puta u smislu naprijed navedene odredbe članka 28. stavka 6. ZEK-a. Također smatra da se predmetni ugovor nije mogao otkazati jednostrano, izjavom o otkazu ugovora od 27. prosinca 2017., zbog čega u ovom postupku treba utvrditi valjanost otkaza tog ugovora.

Međutim, u konkretnom slučaju radi se o postupku utvrđivanja infrastrukturnog operatora i visine naknade za pravo puta po zahtjevu upravitelja općeg dobra ili vlasnika nekretnine, a u kojem postupku se utvrđuje i obveza infrastrukturnom operatoru na plaćanje naknade za pravo puta, a ne o postupku kakvog ima u vidu odredba članka 8. stavka 4. Pravilnika, prema kojoj obveza plaćanja naknade za pravo puta prestaje ako na nekretnini postoji koje drugo pravo temeljem kojeg infrastrukturni operator plaća naknadu za korištenje općeg dobra ili nekretnine. Dakle, postojanje ugovora je uvjet za prestanak obveze plaćanja

utvrđene naknade za pravo puta, o čemu se ovdje ne radi. Prema ocjeni ovog Suda, u postupku utvrđivanja obveze plaćanja naknade za pravo puta, u okolnostima konkretnog slučaja, sama izjava o otkazu ugovora predstavlja dokaz o nepostojanju drugog prava na nekretnini u smislu zapreke za utvrđivanje naknade o pravu puta u ovom postupku. Stoga nije osnovan navod tužitelja kako je tuženik pogrešno zaključio da ugovor o služnosti više ne proizvodi pravne učinke, budući spisu predmeta prileži dokaz o otkazu navedenog ugovora.

Slijedom navedenog, valjalo je, na temelju odredbe članka 57. stavka 1. Zakona o upravnim sporovima („Narodne novine“, broj: 20/10., 143/12., 152/14., 94/16. i 29/17.) presuditi kao pod točkom I. izreke.

Odluka o naknadi troškova spora (točka II. izreke) donesena je na temelju odredbe članka 79. stavka 4. Zakona o upravnim sporovima te na temelju Tbr. 23. t. 1. i Tbr. 42. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine“, broj: 142/12., 103/14., 118/14. i 107/15.) tako da je zainteresiranoj osobi u trošak spora priznat trošak zastupanja po odvjetniku za sastav odgovora na tužbu, uvećan za PDV.

Odluka o objavi presude (točka III. izreke) utemeljena je na odredbi članka 14. stavka 8. ZEK-a.

U Zagrebu 12. prosinca 2019.

Predsjednica vijeća
Biserka Kalauz, v.r.

Za točnost otpis - ovlaštena službenik

Tanja Nemčić